

FARSKÝ LIST

17.november – 23.november 2025, číslo 623

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Neviditeľný Boh chce byť empirickým faktom

(Misia, poslanie cirkvi) pokračovanie

Ako to súvisí s vyjadrením: „Mimo cirkvi niet spásy“? Predstavme si stôl obsýpaný železnými pilinami – to je ľudstvo rozbité hriechom, ktoré trpí v hriechu. Boh na tú bezvládnú masu pilín položil magnet, ktorým je Ježiš Kristus s cirkvou, ktorá s ním tvorí ontologickú jednotu. Božia láska medzi ľuďmi vždy pôsobila v smere tohto centra. Cirkev bola daná, aby sa všetky piliny zjednotili okolo centra. Nik nemôže povedať, že Božia vôľa je, aby on vystúpil z cirkvi.

Objavuje sa tu problém. Piliny zasiahnuté Božou láskou smerujú k centru. Niektoré urobia iba jeden krok a iné viac. V týchto ľuďoch sa čosi začalo. Čosi zazreli, uvideli akési svetlo. Cirkev vo vzťahu k týmto ľuďom už splnila svoje poslanie. To je to, o čom hovorí rozšírené vyjadrenie: že tiež tí, ktorí sú mimo cirkev patria do nej ex voto, ktorí do tohto centra nedôjdu – oni sú tiež spasení vďaka cirkvi.

Tí, ktorí dôjdu do tohto centra, tu majú svoje poslanie, aby boli svetlom pre iných. Pre toto patria do cirkvi, a nie iba pre spásu svojej duše.

Ľudia si často predstavujú cirkev ako fabričku na spásu dušičiek. Nie, o to tu nejde. Človek dosiahne spásu, ak splní poslanie, ktorým ho Boh poveril. Je isté, že cirkev je pre spásu a je s ňou zviazaná. Ale ak človek dostal od Boha milosť kresťanstva, tak nemôže byť kresťanom iba sám pre seba. Je ním preto, aby splnil poslanie voči svetu, byť svetlom a soľou pre jeho záchranu.

Ďalší problém. Vďaka čomu sa cirkev stane svetlom či soľou pre svet? Táto záhada je spojená s tým, o čom sme hovorili už skôr.

Teda cirkev sa stáva pre iných svetlom, keď začína svietiť tým istým svetlom, ktorým svietil Ježiš Kristus, keď začína zjavovať svetu Božiu lásku. Až vtedy je cirkev sama sebou, keď sa stane znakom jednoty a lásky, ktorá pochádza od Boha a spojí ľudí do dokonalej jednoty. Teda cirkev musí mať vnútornú kresťanskú substanciu, to znamená, musí ju mať v srdciach svojich členov, ak je to možné všetkých. Spásou každého človeka je sám Boh. Človek nájde svoje šťastie iba vtedy, ak nájde Boha, ak v ňom zakorení svoj život. Boh je predsa neviditeľný. Ľudstvo

ho hľadá a túži sa ho dotknúť a ťažko ho nachádza. Preto Boh vyšiel človekovi v ústrety a zjavil sa, urobil sa viditeľným v Ježišovi Kristovi. Ježiš nám prišiel ukázať pravdivú tvár Otca, Jeho prirodzenosť, ktorou je láska k hriešnikovi, k nepriateľovi. Nie je to hocijaká láska, ale láska opravdivá, ktorá sa dala pribiť na kríž a na kríži zasvietila svojim svetlom.

Ježiš však odišiel. Ako má teda dnešný človek vidieť tvár Boha? Akým spôsobom má vojsť do celého ľudstva zjavenie sa Božej lásky? Teraz môžeme vidieť zmysel cirkvi. Ona má byť pre tento svet sviatosťou, znakom, miestom Božej prítomnosti. Vo svete láska existuje čiastkovo, v malých dávkach – v cirkvi je akoby skoncentrovaná. Cirkev má byť príbytkom Boha na zemi, miestom, v ktorom vidieť, že Boh existuje, pôsobí, že zachraňuje ľudský život, že ho robí šťastným.

To je cieľ cirkvi, preto je svetlom a soľou pre svet. Ale deti a mládež, ktorá sa usiluje počúvať čo hovorí cirkev, je v každodennom živote katechizovaná svojimi rodičmi pomocou rôznych faktov, ktoré sa nezhodujú s tým, o čom sa dozvedeli od cirkvi. Pretože od rána do noci vidia, že napr. pre rodičov sú najdôležitejšou vecou peniaze a pritom v cirkvi sa hovorí niečo iné. Vidia, že rodičia nechodia do kostola a cirkev im hovorí, že treba chodiť. Cirkev hovorí, že treba milovať iných a oni vidia, že rodičia nikomu nič nedarujú.

Všetky tieto fakty robia z toho, čo im hovorí kňaz na katechéze, klamstvo. To sú skutočné formy katechizovania faktami sveta. Ľudia idú do úradu a vidia, že život je úplne iný, než ako sa o tom hovorí v kostole. Každý myslí len na seba, človek je človeku vlkom. Táto katechéza hovorí ľuďom, že niet pravej lásky, že ľudstvo je peklom.

Cirkev sa nachádza v strašnej situácii, ak na túto katechézu sveta, katechézu faktov, odpovie iba katechézou slov. Je zhora odsúdená na neúspech. Cirkev musí ukázať iné fakty, ktoré dokážu, že klamlivé sú tie prvé. Táto katechéza musí ľuďom hovoriť, že pravdivá láska existuje, že Boh má moc čosi zmeniť v človekovi, vytrhnúť ho z egoizmu a sceliť rozbitých ľudí. Vďaka týmto základným faktom, vďaka prítomnosti spásnych udalostí v ľudskom živote, sa cirkev stáva

svetlom spásy pre svet. Problém je v tom, aby to svetlo – hoci malé – bolo opravdivým, skutočným svetlom a nie iba bledým ohníkom, ktorý zrazu zanikne. Ide o to, aby soľ bola soľou a nie iba zvetranou soľou.

Na tomto podklade „kresťanskej podstaty“ v našom živote, by sme chceli ukázať príbeh, ktorý bude východiskovým bodom k uvažovaniu o tom, že poslaním cirkvi je evangelizácia. Aj sv. Peter vo svojom liste hovorí, že najprv je treba byť kresťanom, až potom, keď sa nás opýtajú na príčinu nádeje, povedať im o moci Ježiša Krista zmŕtvychvstalého: Neľakajte sa ich hrozieb a neplašte sa, ale uctievať svätô Krista, Pána, vo svojich srdciach, stále pripravení obhájiť sa pred každým, kto vás vyzýva zdôvodniť nádej, ktorá je vo vás (1Pet 3, 14 - 15).

Často počuť, že základným poslaním cirkvi je ohlasovanie Evanjelia. Je to pravda. Sv. Pavol hovorí: „Beda mi, keby som neohlasoval evanjelium“. To isté musí o sebe povedať cirkev. Prečo beda? Pretože taký je Boží plán spásy. „Celý svet je v moci zlého“ (pozri 1.Jn 5,19) a trpí. Boh sa nepozera ľahostajne na toto utrpenie, ale posíla svojho Syna. To on umiera, vstáva z mŕtvych, zosiela Ducha Svätého, ktorý dáva nový život cirkvi. Cirkev to dosvedčuje.

Prvé Jeruzalemské spoločenstvo, ktoré povstalo v deň Turíc, je akoby ukazovateľom, ktorým Boh odôvodňuje, že Duch Svätý mení život človeka. Boh skutočne zachraňuje ľudský život z tragických situácií a vedie ho do nového rozmeru existencie, kde panuje vnútorný pokoj, pohoda ducha, šťastie, kde človek získava pocit plnosti a presvedča sa, že jeho život má zmysel. Z Božej vôle to má dôjsť do celého ľudstva a jedinou cestou je Evangelizácia.

Inými slovami, celé vykupiteľské dielo Ježiša Krista má byť prijaté druhými ľuďmi vďaka ohlasovaniu Evanjelia, ohlasovaniu Kerygmy. Keď sa z tohto hľadiska pozeráme na Sväté Písmo, vidíme, že Evangelizácia nie je konanie konferencií, dávanie niečoho na známosť. Je pravda, že pre istú časť je to akési „dávanie na známosť“, ale veľmi skutočné, lebo v ohlasovanom slove je prítomný Ježiš Kristus. On povedal, že je s nami až do skončenia sveta. On je tiež prítomný s učeníkmi, ktorí ohlasujú Evanjelium. Akoby prostredníctvom toho chcel povedať, že je prítomný v tom slove a preto má ono spásnu moc. Celé ľudstvo a všetko stvorenie sa má dozvedieť o možnosti, ktorú Boh daruje.

Hriech nás dostal do situácie beznádeje, vnútorného rozkladu a na konci tejto cesty nás čaká večné zatratenie. Boh však prichádza a hovorí, že z tejto situácie – je východisko v jeho Synovi, v Ježišovi Kristovi. Toto východisko je zadarmo, je veľkým darom. Kresťanstvo je radostnou zvestou pre rôzne životné stroskotania, pre ľudí porazených vo svojich nárúživostiach. Kresťanstvo je pre nich všetkých radostnou zvestou, pretože nič za to nežiada. „Hlásajte všetkému stvoreniu“ – hovorí Evanjelium podľa Marka – „kto uverí tomu slovu, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený“ (porov. Mk 16,15-16).

Neuvažujme teraz nad faktom, či odsúdenie bude večné alebo nie. Prvotný význam tohto textu je nasledujúci: ak je náš život pre hriech tragický, ak trpíme, tak si často nevieme pomôcť. Kto trpí, keď uverí, potom vyjde z tohto utrpenia; z predsieni pekla akou urobil svoj život. Kto neuverí, zostane vo svojom malom svete, zostane v tej situácii, v ktorej je. Cirkev má poslanie evangelizácie a teraz sa tieto dva body schádzajú. Nie iba preto, že taký je príkaz Ježiša Krista, ale tiež preto, že cirkev má v sebe „kresťanskú podstatu“, je svetlo.

Človek, ktorý na sebe dokázal, že to slovo je pravdivé, že teraz žije v inom svete, okúsil na zemi počiatok raja – naučil sa čítať svoje dejiny v Božom svetle a vidieť Boha v každej udalosti. Nebojí sa už zlých správ, dokáže milovať v rozmere križa a to vytvára okolo neho akýsi nový kvas (ferment).

Ten, kto to všetko dosvedčil, cíti v sebe to, o čom písal sv. Pavol a vtedy beda mu, ak si to všetko čo dostal, nechá pre seba. O tom, že Kristus ho vytiahol z blata, že predsa len je akési východisko, povie nie iba najbližším: synovcovi, švagrovi, ale tiež ostatným, ktorých náhodne stretáva. To je vlastne evangelizácia. V prvotnej cirkvi misijná činnosť nebola organizovaná. Každý sa cítil byť misionárom. Existovala inštitúcia tzv. putujúcich misionárov, ktorí vychádzali zo svojej cirkvi a zakladali nové cirkvi, ohlasujúc Evanjelium v pohanskom prostredí. Tam Matka cirkiev posielala svojich presbyterov, aby boli príkladom. V podstate bol misionárom každý veriaci, a kresťanstvo sa odovzdávalo podľa zásady šepkanej propagandy. Ak sa veci takto ukazujú, tak ťažiskový bod vždy ide tým smerom, aby cirkev bola určite svetlom a soľou. Zároveň to vytvára problém našej cirkvi dnes. Ak cieľ určuje úlohu, ktorú máme splniť, konkrétne to

znamená evanjelizovať samú cirkev, čo má viesť k obráteniu a obnove.

Jediným spôsobom obrátenia sa je vojsť do Božieho plánu, dosvedčiť na sebe jeho skutky, skonfrontovať ľudí so slovom evanjelia. Iba podľa tohto slova sa môže uskutočniť rozhodnutie človeka – uveriť v neho alebo neuveriť. Ak uverí, začal cestu obrátenia. Ak neuverí, zostane vo svojom malom svete. Evanjelizácia je východiskovým bodom – nie iba preto, aby sa sama cirkev obrátila.

Pozrime sa na túto úlohu ešte z inej, viac praktickej strany. Urobme reflexiu nad tým, čo v cirkvi robíme a čo sa v nej má robiť.

Dnes máme v cirkvi veľmi rozpracovanú a často dobre vykonávanú pastoračiu sviatosti. Táto pastoračia spočíva v tom, že vychádza z presvedčenia, že vykúpenie je jedine v Kristovej cirkvi. Pýtame sa, kde je Kristus prítomný. Ľahko nachádzame odpoveď, ktorú nám ponúka dogmatická teológia, že Kristus je prítomný vo sviatostných znakoch. Preto aj naše úsilie ide týmto smerom, aby sme ľudí priviedli na tie miesta, kde je prítomný Kristus – k sviatostiam. Táto pastoračia musí byť, ale je pre tých, ktorí sú v strede cirkvi. Tragédia je v tom, že cirkev sa obmedzí len na tú pastoračiu, a týmto spôsobom sa spreneveruje svojmu poslaniu byť svetlom, soľou. Preto táto sviatostná pastoračia je nedostatočná? Preto sa nedotýka ľudí, ktorí sú mimo cirkvi? Pretože vyžaduje ako vstupnú podmienku minimum viery. Musím veriť, že v bohostánku je Kristus, aby som tam prišiel a modlil sa. Tak isto musím veriť, že on je prítomný vo svätej omši, v spovedi, atď.

To všetko vyžaduje vieru, zatiaľ čo ľudia, ktorí do kostola nechodia, veľmi často to minimum viery stratili. Otázka znie, či je pre nich nejaká možnosť.

Sviatostné znaky, ktoré vyžadujú vieru, nie sú pre tých ľudí účinné, preto nemôžu byť východiskovým bodom misijnej pastoracie.

Objaví sa nový problém, či existujú znaky, ktoré by nevyžadovali vieru, ale mohli by ju vzbudiť.

Odpovieme na to tak: existujú! Jedným z nich je znak opísaný v Evanjeliu sv. Jána: Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy navzájom milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať (Jn 13,34-35).

Predpokladom tejto vety je to, že existuje svet, ktorý nie je kresťanský. To je celé ľudstvo, ktoré má poznať

podľa vašej lásky, že ste mojimi učeníkmi. Je ešte druhý znak, ktorý dopĺňa prvý. Ježiš hovorí:

Neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrz ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty Otče vo mne a je v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že ty si ma poslal (Jn 17,20-21).

Svet má uveriť orientujúc sa podľa znaku lásky, jednoty. Máme tu lásku a jednotu. O akú lásku ide? Ježiš hovorí o láske: Ako som ja miloval vás – a Ježiš nás miloval, ako potvrdzuje sv. Pavol, keď sme boli ešte nepriateľmi a neobrátení.

Láska k nepriateľovi je láskou rozpätou na kríži, ktorej emblémom je Trpiaci Služobník Jahveho. Prečo takáto láska? Či niet na svete iných, krajších lások, napr. láska dvoch snúbencov, dvoch priateľov, muža a ženy?

Prečo o týchto ostatných nemožno povedať, že sú znakom Ježiša? Pretože táto láska je dosiahnuteľná ľudskými silami, pretože táto láska má svoj hraničný bod, za ktorý už človek prejsť nedokáže. Pokiaľ zodpovedáš môjmu gustu, pokiaľ ma neničíš, pokiaľ robíš to, čo ti hovorím, všetko je v poriadku. To je vlastne bariéra lásky čisto dočasnej.

Láska v rozmere kríža je láskou, ktorá tieto bariéry prekonáva. Táto láska je vstupom do smrti, je prekonaním samého seba, svojich chútok, ideálov. Je prijatím blížneho pre to, kým je a nie pre to, čo mi môže dať, alebo ponúknuť, či mi je osožný.

Aby sa takáto láska mohla v človeku uskutočniť, musí v sebe prekonať strach pred smrťou. To v ňom môže uskutočniť iba zmŕtvychvstalý Ježiš Kristus.

Podobne je to aj s jednotou, ktorá je konzekvenciou lásky Ježiša Krista v rozmere kríža. Ľudia vidia jednotu, ale tiež po isté hranice. Tieto hranice sú vyznačené rôznymi bariérami, napr. vekom, bohatstvom, vedomosťami. Ľudia o nich vedia a myslia si, že je to normálne, že ináč to nemôže byť. Cirkev má byť miestom, kde tieto bariéry neexistujú. Kde neexistuje bariéra veku, postavenia, majetku, kde neexistujú žiadne formy diskriminácie.

Keď sa v prostredí, kde sú bariéry niečím normálnym, objaví spoločenstvo, v ktorom niet žiadnych hraníc, v ktorom si ľudia navzájom pomáhajú, stane sa znakom pre tých, ktorí sa na ňu dívajú zvonka. Farnosť má byť tým prierezom, tým morálnym zárazkom, ktorý poukazuje, že Ježiš žije, že koná. A teraz, keď sa ťa na to pýtajú, vydaj svedectvo o svojej nádeji. Povedz, že si to dostal od Ježiša ako dar, že to je tá láska, ktorú v našich srdciach rozlieva Duch Svätý.

To sú podmienky, aby sa pastorácia stala pastoráciou evanjelizácie. Cirkev môže vtedy naozaj ohlasovať radostnú zvesť, vtedy keď v konkrétnej farnosti existujú tieto znaky: láska v rozmere kríža a dokonalá jednota. Zároveň sa toto spoločenstvo stane misijným spoločenstvom. Neveriaci ľudia, ktorí sa dívajú na toto zjavenie, sú katechizovaní faktami.

Poslanie cirkvi je také, aké bolo konečné poslanie Ježiša Krista – zomrieť za svet. To je misia Trpiaceho Služobníka. Cirkev ju môže uskutočniť vďaka tomu, že má svojich Judášov, svojich prenasledovateľov. A to je treba ľuďom tiež povedať. Je to ako hovorí sv. Pavol, doplnenie toho, čo ešte chýba Kristovmu utrpeniu. To neznamená, že utrpenie Ježiša bolo nedostatočné, že musí prísť ešte naše utrpenie, ale že Ježiš Kristus túži umrieť za ľudstvo v každom pokolení a činí to prostredníctvom svojej cirkvi.

Ak čítame písma, ktoré vznikli v čase, keď bola cirkev prenasledovaná, môžeme pozorovať, že spiritualita mučeníctva bola normálnou vlastnosťou kresťanskej spirituality. Každý, kto prijímal krst, súhlasil s faktom, že jeho život sa môže krvavo skončiť.

Potvrdilo sa to už veľa ráz, že ak je ktosi vlažným kresťanom, nik si ho nevšíma, pretože to nie je strašné. Ale keď začne dozrievať do skutočného kresťanstva, začína myslieť inak než iní, než celý svet, odrazu má plno nepriateľov.

Tu vyvstáva drastická otázka: Aké je poslanie cirkvi, keď kresťan stojí pred prenasledovateľom, ktorý mu chce - v tej či inej forme - vziať život? Odpoveď: Máš sa dať zabiť, tak ako to učinil Ježiš Kristus. Je to najvyššie poslanie, vďaka ktorému splníš svoj konečný cieľ.

	Čičava	Komárany	Merník
Po 17.11.	<i>Svätý Gregor Divotvorca, neocézarejský biskup</i>		
	18.00 +Mária (r.Janočková) + panychýda		
Ut 18.11.	<i>Svätí mučeníci Plátón a Roman</i>		
	18.00 +Alžbeta, Jaroslav (r.Gerová)		
St 19.11.	<i>Svätý prorok Abdiáš, svätý mučeník Barlaam</i>		
	18.00 +Marta (r.Tkáčová)		
Št 20.11.	<i>Predprazdenstvo vstupu; blahoslavená Jozafáta Hordaševská</i>		
	18.00 +Ján, Mária (r.Hricová)		
Pi 21.11.	Vstup Presvätej Bohorodičky do chrámu		<i>Sviatoľ Myrovanie Voľnica</i>
	18.00 +Marta, Andrej (r.Tkáčová)	16.30	8.30
So 22.11.	<i>Svätý apoštol Filemon a spoločníci</i>		
Ne 23.11.	Dvadsať štvrtá nedľa po Päťdesiatnici		<i>Zbierka na opravu chrámu</i>
	9.15 *ZBP Ján (r.Hricová)	11.00	7.30 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete

Pripomínam portál dobrodinec.online. Ďakujeme za váš dar. Každý dar je fantastickou pomocou pre našu cirkev. Aj niečím takto neviditeľným môžete byť veľmi viditeľní v Božích očiach.